

Najważniejsze wyniki badań projektu Go4VocationalSkills

Głównym celem projektu jest podniesienie jakości kształcenia w szkołach technicznych w Europie poprzez wdrożenie narzędzia do analizy luki kompetencyjnej uczniów kształcących się w zawodach: technik budownictwa, technik logistyki, technik energetyki odnawialnej. Dla realizacji celu konieczne było przeprowadzenie szeroko zakrojonego, międzynarodowego badania porównawczego wśród uczniów i absolwentów wskazanych kierunków kształcenia. Badanie przeprowadzono w 2022 roku i wzięło w nim udział 428 respondentów – uczniów ostatnich i przedostatnich klas szkół technicznych oraz młodych absolwentów tego typu szkół. Analizę wyników badania ustrukturyzowaliśmy zadając pytania m.in.: o cechy respondentów różnicujące poziom odpowiedzi, o poziom luki kompetencyjnej czy o ewentualne podobieństwa w ocenie różnych grup kompetencji. Nasze najważniejsze spostrzeżenia:

Cechą silnie różnicującą jest płeć. Można stwierdzić, że kobiety bardziej krytycznie oceniają swoje przygotowanie do wejścia na rynek pracy oraz możliwość znalezienia i utrzymania pracy zgodnej z kierunkiem kształcenia. Jeśli chodzi o ocenę ważności kompetencji (w 6 rodzajach kompetencji z 12), różnice w wynikach przyznanych przez mężczyzn i kobiety były istotne statystycznie, przy czym

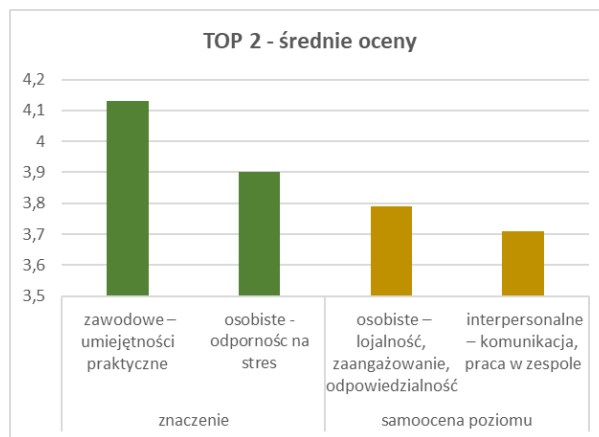
średnie wyniki kobiet były wyższe od średnich wyników mężczyzn dla wszystkich kompetencji. Oznacza to, że kobiety wyżej niż respondenci mężczyźni oceniają znaczenie poszczególnych kompetencji. Statystycznie istotnie wyższe średnie wyniki w pytaniach oceniających sytuację na rynku pracy dodatkowo wskazują, że kobiety częściej niż mężczyźni dostrzegają potencjalne ryzyko w znalezieniu pracy oraz potrzebę dalszego kształcenia i szkolenia ze względu na nieuchronność zmian.

Absolwenci bardziej krytycznie oceniają swoje przygotowanie do wejścia na rynek pracy niż uczniowie. Absolwenci większą wagę przypisywali kompetencjom wykorzystywanym w praktyce w miejscu pracy, czyli umiejętnościom praktycznym czy informatycznym, doceniali także znaczenie otwartości na rozwój przez całe życie i zdolność odporności. W samoocenie poziomu kompetencji zaskakujące jest odkrycie istotnych statystycznie różnic na korzyść uczniów w przypadku kompetencji zawodowych (umiejętności praktycznych) i kompetencji osobistych (zdolność odporności). Jeśli dodamy do tego także bardziej krytyczny stosunek absolwentów do trudności w znalezieniu pracy odpowiadającej ich wykształceniu, można założyć, że wyższe wyniki, jakie uczniowie uzyskują w samoocenie swojego poziomu kompetencji czy sytuacji na rynku pracy, prawdopodobnie wynikają z braku świadomości rzeczywistych potrzeb i oczekiwań potencjalnych pracodawców.

Cechą, która była najbardziej różnicująca, był kraj pobierania nauki. Dla tej cechy stwierdzono istotne statystycznie różnice w 10 z 12 analizowanych typów kompetencji, zarówno w kwestii ich ważności, jak i poziomu samooceny. W przypadku obu pytań zauważyliśmy wiele istotnych statystycznie różnic w porównaniach parami krajów na plus dla Bułgarii i na minus dla Grecji, jednak sytuacja ta wymaga głębszej analizy.

Stwierdziliśmy różnice w ocenie respondentów w obszarze ważności poszczególnych typów kompetencji i samooceny ich poziomu. Brak podobieństw pomiędzy rankingami stworzonymi dla obu analizowanych zagadnień powoduje, że respondenci inne typy kompetencji uznają za ważne dla swojej pracy po ukończeniu nauki, a inne wskazują jako swoje mocne strony. Stwierdzono brak podobieństw pomiędzy rankingami zarówno dla całej próby, jak i dla poszczególnych kierunków kształcenia, co świadczy o tym, że respondenci mają świadomość swoich luk kompetencyjnych w stosunku do oczekiwań na rynku pracy.

Zastosowanie analizy czynnikowej potwierdziło występowanie w ocenach respondentów pewnych prawidłowości dotyczących poszczególnych typów kompetencji. Wyraźnie widoczne dwa czynniki utworzone dla odpowiedzi na pytanie o znaczenie poszczególnych typów kompetencji pokazują, że respondenci oceniają znaczenie kompetencji należących do grupy tzw. umiejętności uniwersalnych (czynnik 1) oraz znaczenie tzw. umiejętności twardych (czynnik 2) w podobny sposób.

Więcej o projekcie i jego wynikach oraz wynikach przeprowadzonych badań:

<https://g4vs.dobrekadry.pl/>